

GLAS NARODA

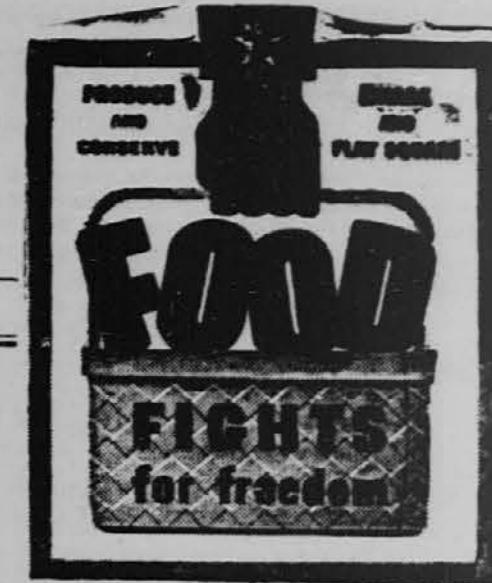
List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1873.

No. 105 — Štv

VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, MONDAY, MAY 29, 1944 — PONEDELJEK, 29. MAJA, 1944

PRODIRANJE PROTI RIMU

Zavezniki prodirajo od Anzia proti Rimu in se obenem bližajo Via Casilina, ki je edina večja cesta, po kateri se more umakniti 12 nemških divizij, ki se morajo stalno umikati pred močnimi zavezniškimi udarci. — Zavezniki so že zavzeli Arteno med Valmontone in Veletri in samo dve milji od Via Casilina, ki jo že obstreljuje artilerija pete armade.

United Press pravi, da Amerikanec iz Artene vidijo Rim. Po obrežnih cestah so Amerikaneci pričeli novo močno ofenzivo ter so v prvi urri napredovali eno miljo proti Albanskim goram, ki je zadnja naravna obramba pred Rimom.

Glavne zavezniške armade stalno napredujejo in so zavzete Ceprano, Villa San Stefano in Belmonte. Amerikanec in Franci so že vdgli v gore nad Pontinskim močvirjem ter so zavzeli Castro dei Volsci in Normo ter nekaj važnih višin. A boj pri Valmontone s o Nemeji poslali 278. infanterijsko divizijo, ki so jo pripeljali iz Istre, navzljiv temu, da so tem oslabili svoje operacije proti jugoslovanskim partizanom.

Po vojnih ujetnikih je bilo tudi dogmano, da se oklopna divizija feldmarsala Hermanna Goeringa zopet bori v Italiji. Prej se je borila v Italiji, ker pa je bila zelo razbita, je bila umaknjena v severno Italijo, kjer je bila zopet izpopolnjena.

Nazdaj gosto posejanim mi-

in je bila namenjena biti poslana v Francijo proti zavezniški vpadiški armadi. Iz tega se more sklepati, da hočejo Nemci padec Rimu zavleči kolikor je sploh mogoče.

Peta armada je vješla nad 10 tisoč Nemcev in od teh samo v Cisterni 3800. V Cisterni so se Nemci trdno držali in so se borili do zadnjega. Ko so zavezniški slednji zavzeli Cisterno, je ostalo samo še 100 Nemcev, ki so se podali. Ujetniku 1060. infanterijskega polka so povедali, da so 25. maja, ko so bili na potu proti mostiču pri Anziu, vsled zavezniških zračnih napadov izgubili polovico vozil in moštva. Druge pa so večinoma uničili tanki, kakor hitro so prišli v bojno črto.

Nemško vrhovno poveljstvo je v petek prvič po zavezniški ofenzivi poslalo nad pristanišče Anzio svojo zračno silo v petek. Protitančni topovi so izstrelili en aeroplanski, enega pa poškodovali. Tudi nemška težka artillerija je poslala v petek nekaj strelov v Anzio.

Nazdaj gosto posejanim mi-

nam so Franci z ameriškimi tanki zavzeli Castro dei Volsci.

Zavezniki so tudi zasedli 2540 čevljev visoko goro Monte Fosse del Monaco, dve milji zapadno od Castro de Volsci. Blizu Pontinskih močvirjev so Amerikaneci zašli v artilerijski ogenj v Priverno-Sezze-Norma predelu, pa navzljiv temu so prodirali dalje in zavzeli Sezze ter Monte Nero, dve milji severovzhodno od Sezze ter Monte San Angelo, štiri milje vzhodno od Sezze. Na Monte Fosse so Franci v Amerikanec od ceste št. 6 ali Via Casilina oddaljeni samo pet milj.

Angleška osma armada, ki prodira po Liri dolini, je zavzela Ceprano ter se je približala Arece. Ker so Nemci v Liri dolini večinoma razstrelili mostove, so nekateri angleški vojaki preplavali reko, predno je bil zavzet Ceprano. Drugi pa so šli okoli San Giovanni ter so prišli do Ceprana od južne strani. Severno od Cassina so Novozelandčani zavzeli Belmonte ter prodirajo po gorati pokrajini severno od Monte Cairo.

Iz nekega kraja v Jugoslaviji prihaja poročilo, ki pravi, da

partizani ne čakajo na kakovo morebitno povojno zavezniško konferenco, ki naj bi določila, kako naj bodo kaznovani vojni zločinci. Njihovo geslo je:

"Kaznujte jih, kadar jih dobite!"

V Jugoslaviji so Nemci izvršili najgroznejše zločine, zato hočejo partizani vse te zločine kaznovati takoj, kadar jih kak zločinec pada v roke.

Kadar partizani vjamejo kak zločinec, ga peljejo na kraj njegovega zločina. Javni obožitelj jima našteta grehe in zločine, vsakemu pa je dan tudi kaznoviti. Govore javnega obožitelja in zagovornika poslušna navadno po več sto ljudi.

Zadnjih par mesecev je bilo pet takih velikih sodb. Na nekih obravnnavi je bil obsojen na smrt ustaški poveljnik Ivan Mihaljević, in je bil obešen pred veliko množico, ker je sam pomoril 30 srbskih starih mož, žena in otrok.

Napisal je sledi v reviji, ki je glasilo sveta kristijanov in Židov:

"Treba je, da premisljujemo o anti-semitizmu, ki vstane od časa do časa v Britaniji in spomini tiste, ki imajo nagnjenje v to smer, da dostojni državljeni nimajo mesta za taka častna v življenju našega občinstva. To je ostane barbarezma."

(ONA)

OTVORITEV NOVIH TOVARN ZA IZDELovanje VELIKIH TOPOV

Iz Washingtona, D. C., sejavlja, da je vojni urad izdelal načrte za izdelovanje povsem novih težkih topov in za te topove potrebne munice, kajti pričakovati je, da, ko se izvrši vpad na celino Evrope, bodo te vrste topovi izredno potrebljni. Vsled tega bodo vlada takoj pričela z gradnjo povsem novih tovarn, v katerih bodo izdelovali te, novovrstne topove in municejo na debelo in sicer v 400 do 500 odstotnem povečanju sedanjega proizvoda. V tovrstno bodo vlada izdala tekot prihodnjih 18 mesecev ogromno sveto \$750,000,000.

V juniju bodo tudi odprieti nekaj tovarn za izdelovanje T. N. T., katere so nedavno presehalo z poslovanjem, in sred poletja bodo tudi mnoge tovarne za izdelovanje smodnika pričele z opredeljeno tovarno za produkcijo vreč za smodnik. Tudi v tovarnah za izdelovanje amoniaka in alkohola, se bodo delo podvojilo, kar pomenja, da se bodo potrebovala na stotisočne delave.

Za izdelovanje omenjenih topov, se bodo tudi potrebovali izredno velike količine jekla in mnogo premoga, tako da bodo imelo delavstvo, ki je zaposleno v treh strokah pridelovanja, dovolj dela in zasluga.

Na poziv Zedinjenih držav so v Boliviji arretirali mnogo nemških ogleduhov

Iz La Paz, Bolivija, sejavlja, da so oblasti republike Bolivije areturale veliko število ogleduhov, ki so delovali v prid državni osišči. To se je zgodilo vsled poziva državnega oddelka vlade Zedinjenih držav.

Na imenu državnega oddelka Zed. držav je bil 91 imen, toda glasom izjave bolivijskega ministra notranjih za-

dev, Alfredo Pacheco, je število areturancev dokaj manjše, kajti mnogo jih je pravočasno pobegnilo iz Bolivije, dočim drugi so še isčijo. Največ teh ljudi so areturali v La Paz, kjer je ta vest povzročila veliko senzacijo. Med areturanci je dokaj veliko število trgovcev, ki so se bavili z izvozom raznega blaga. Med njimi so tudi širje u-

čitelji — nemške šole v La Paz. Vse te ljudi, bodo sedaj poslani v Zedinjene države.

Ker je jutri narodni pravnik "Spominski Dan", ne izide "Glas Naroda." Prihodnja številka izide v sredo, dne 31. maja.—Uprava

lastnikov velikih pretilnic in tkalnic, v katerih se izdeluje bombaževo blago za obleke, itd. izjavljajo, da so njihove tovarne v dokaj slabem stanju, ker ne morejo dobaviti potrebnih strojev, ki so preporebni, ako hčajo nadaljevati z izdelovanjem svojih proizvodov. Te stroje morajo dobiti takoj po končani vojni. Dve tretini teh strojev je že po 20 let neprestano zaposlenih, česar posledica je, da se sedaj ne more izdelati tolike količine blaga, kar je v prejšnjih letih. Dosedaj in tudi še sedaj obratuje v omenjenih predilnicah 23,845,746 parnih kolovratov, toda 68 odstotkov teh strojev je starih po 20 let. Vsled tega je preporebno nabaviti saj 16,000,000 parnih kolovratov, dočim to-

varne, ki izdelujejo te vrste stroje, zamorcejo k večjem izdelati le po 800,000 teh strojev na letu.

ZAKAJ NE BI KUPILI EN "EXTRA" BOND DANES

Nemske divizije odhajajo iz Jugoslavije

ŠE NEKAJO CHURCHILLOVEM GOVORU

Washington, (ONA) — Zaskrbljeni krogi v Washingtonu pravijo, da je bil govor ministrskega predsednika Churchilla, govor moža, ki misli samo na moč, in ki se ima za razsodnika v svetovnih zadavah.

USPEŠNA TITOVA MISIJA SE VRAČA

London, 23. maja. (ONA).— Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da se je Major-general Vladimir Velebit, ki je na čelu Titove vojaške misije, nenadoma odpotoval po snočenem važnem razgovoru s Churchillom.

Nenadost generalovega odhoda se lahko sodi iz dejstva, da je preje vse uredil, da bo poslušal Churchillov govor v House of Commons.

Poročali so, da je 37 letni general bivši srbski odvetnik za pustil London zelo zadovoljen z rezultati svojih razgovorov. Vrača se v Jugoslavijo z obližnimi, da bodo vojna dobavila povečana, in pa sporazumom, katerega podrobnosti ne moremo razkriti, ki se tiče Titovih ranjencev.

Titova trgovska mornarica bo igrala važno vlogo v prevozu dobavil. Ta sestoji iz petnajstih parnikov in jadrnic. Parneki so prvič prispevali v London danes. Parnik Senga je priplul v pristanišče z rdečo, belo in plavo zastavo z Titovo plavo zvezdo. Njegov kapitan, Stojan Vukša, je bil pozdravljen pri snočenjem sprejemu.

ZLATA VALUTA

Glasom proklamacije z dne 31. januarja, 1934, vredni vsak dolar 15 5/21 gr. zlata. Vsled tega zlato kot tako nima vrednosti, kajti pravo vrednost pomenja blago, katero se kupuje na svetovnih trgih in po česar vrednosti se meri tudi vrednost zlata. Tako, na primer, v Bombayu stane sedaj unča zlata \$78. Bankove toraj niso nič drugega, nego menjice, oziroma tiskane obljube, glasom katerih se izplača lastniku bankove dolarje, v zlatu in sicer po 15 5/21 gr. zlata za vsak dollar. Te vrste menjice, so leta 1922 tvorile podlagu največje inflacije v Nemčiji, ko je vsled nje postal vsakdo milijonar v nemških markah, za katere pa ni mogel ničesar kupiti.

Federalna rezervna banka v N. Y. javlja, da so "denarne zahteve za zlato" v nekaterih deželah dokaj velike, zlasti pa v Istočni Indiji, v Osrednjem Iztoku in tudi v Egiptu. Vsled tega so bile uradne prodaje zlata dokaj velike, zlasti v Istočni Indiji in v deželah Osrednjega Iztoka. Te uradne prodaje zlata so izvršile v Veliki Britaniji in tudi v Zed. državah. Tudi Zedinjene države Mehike, so sedaj izročile javnosti nekoliko zlata v promet. — Vrednost papirnega denarja v Kitaju je pa sedaj kar 300krat manjša kot je bila leta 1937.

Varne, ki izdelujejo te vrste stroje, zamorcejo k večjem izdelati le po 800,000 teh strojev na letu.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenia Publishing Company, (A Corporation)
Ernst Seidler, President; Ignac Blaže, Treasurer; Joseph Lopsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement or Agreement.

KA ČELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 8-1243

Hitlerjeva "povabila"

Pred nekaj dnevi so poročila iz Evrope naznani, da je Adolf Hitler v svoje gorsko zavetišče pri Berchtesgadenu povabil na posvetovanje glede vojnega položaja bolgarski regentski svet. Regentski svet pa je povabilo odklonil. Poročila pa niso jasna, ali je regentski svet povabilo odklonil naravnost, ali pa po ovinkih, znano je samo, da je bil odgovor na povabilo "ne" in to navzlie temu, da so nemške čete na bolgarskih tleh.

Ta zavrnitev je nova bridka iskušnja za Hitlerja, ki si je hotel osvojiti svet.

Poglavitni vzrok, da je Bolgarska odklonila povabilo, je najbrže zavezniško svarilo vsem luktarskim državam, da naj gredo iz vojne, ali pa naj vzamejo na sebe posledice. Poleg tega pa Rusija še prav posebno pritiska na Bolgarsko, da se odreže zvez z Nemčijo. Vzrok pa je mogoče iskati še bolj globoko. Do zadnjih časov je namreč Bolgarska mislila, da more v zvezi z Nemčijo igrati šakalsko igro, namreč, da more na nemškem osvajjalnem pohodu pleniti in ropati na škodo Jugoslavije, Rumunske in Grške. Sedaj pa se je prepričala, da je za njo igra izgubljena in da je, kakor v prvih svetovnih vojnah, zajahala napačnega konja. Uvidela pa je tudi, da se je zvezala z zahtivnim tolavljajem, pred katerim se mnogo bolj trese, kot pa pred svojimi pravimi sovražniki.

Pred očimi vsakega posameznega člena regentskega sveta je morala vstati usoda vseh onih državnikov, ki so bili povabljeni na posvetovanje v Berlin, v Berchtesgaden ali pa na kak drug kraj v Nemčiji, pa so se prepričali, da so zašli v briog političnega ljudozreca, ki je hotel pogoltniti posamezne osebe in njihove narode.

Hitler je v Berchtesgaden povabil avstrijskega kanclerja dr. Karla Schuschnigga, pa je postopal z njim kot s kakim šolarškom in mu celo prepovedal pred njim kadili. Schuschnigg je Hitlerju moral odprieti avstrijska vrata, da se je postal njegove dežele. Schuschnigga pa je postal v konec trdno vladar. V tihih nočih je pozval k sebi čehoslovaska predsednika Emila Hacha in ga je tako zmrcvaril, da se je onesvestil in je moral iskati zdravniške pomoči, dokler ni podpisal listine, s katero se je odpovedal neodvisnosti svoje domovine. Za njim je bil povabljen jugoslovanski regent knez Pavle, ki je bil deležen istega postopanja in z istim izidom. Poklican je bil madžarski regent admiral Horthy, ki je bil takoj kom svojega obiska v Nemčiji pravi ujetnik, dokler nemška armada ni zasedla Madžarske. Med povabljenimi je bil tudi bolgarski kralj Boris, ki je na povratku s konferenco s Hitlerjem nenadno zbolel in kmalu umrl. Vse to je povzročil Hitler zato, ker kralj ni hotel vstreči Hitlerjevinim zahtevam.

Obiski tujih državnikov so bili tako pogosti, da je Berlin izgadel kot politično središče sveta. In Nemci so z začudenimi očmi gledali na velike čudeže, ki jih je delal njihov führer.

Sedaj so se časi neizmerno premenili. Če se upre Hitlerjevemu povabili takoj majhna država, kot je Bolgarska, tedaj mora Hitler vedeti, da se ga nikdo več ne boji in da je njegova moč kar čez noč izginila.

NABORNA STAROST

Nepoklicani fantje v naborni starosti — mnogi so živelii od dne do dne, ne da bi vedeli, ali bodo poklicani v vojsko službo, ali pa bodo ostali pri svojem delu — so prejšnji teden naj nekoliko izvedeli, kaj jih čaka v bodočnosti.

V Washingtonu je bilo namreč sklenjeno naslednje:

1. Telesno sposobni v starosti od 18 do 25 let bodo prav gotovo poklicani;

2. fantje od 26 do 29 let, ki so zaposleni v važni vojni industriji, ne bodo še vpoklicani najmanj šest mesecev ali pa daje;

3. fantje ali može od 30 do 36 let, ki so zaposleni v voj-

NOVA IZDAJA

Hammondov

S V E T O V N I

A T L A S

V njem najdete zemljevidec
vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti da-
našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

ni industriji, bodo odloženi za negotov čas, ali pa sploh ne bodo vpoklicani.

Naborna komisija je že pred enim mesecem prenehala klicati novince nad 25 let stare. Komisija je tedaj naznani, da bo vpoklicanih za prihodnjih 12 mesecev, 1,850,000 novincev, od teh jih bo prišlo okoli 540,000 iz vrtih onih, ki bodo v tem času dosegli 18 let, 365,000 jih bo prišlo do 500,000 v starosti izpod 25 let, ki pa zaradi vržnega dela v vojni industriji niso bili dosedaj vpoklicani, preostalih 945,000 od 26 do 30 let starosti pa najbrže ne bo vpoklicanih, ako bodo vezniki zmagovali.

KAKO STA STE ZDRAUŽILI ARMADI

Dva ameriška vojaka sta se srečala na obrežni cesti v Italiji pet milj od Mussolinijevega kanala in sta se kratko pozdravila:

"Kam pa za vraka misliš, da greš?"

"Prišel sem, da stopim v stik z armado pri Anziju."

Tedaj sta se združili zavezniški armadi z južne fronte in zmotiča pri Anziju.

Ta dva vojaka sta bila poročnik Francis Buckley iz Philadelphia od južne pete armade in stotnik Ben Souza iz Holonu od armade pri Anziju.

Stotnik Souza je korakal na čelu straže po cesti proti jugu ter srečal poročnika Buckleva, ki je prihajal po cesti od juža. V nekaj minutah sta bila oba častnika obkrožena z oklopni avtomobili, jeepi in trukki obeh armad.

Poveljnik pete armade general Mark W. Clark je bil takoj

na mestu, ko sta se obe armadi združili.

Vojaki z glavne južne fronte, ki so napravili 60 milij v dveh tednih so svoje tovariše s severa vprašali:

"Kje je pa tisto pivo iz Anzia, ki smo o njem toliko slišali?"

Signalni zbor je skoraj tako, ko je prišlo do združenja, raztegnil telefonsko žico in eden med njimi je rekel:

"Sedaj je mogoče takoj govoriti iz Anzia v Napolj. Kdor pa se hoče peljati po lepi pokrajini, se more peljati po cesti v Napolj. Tako smo vsi skupaj na dolgi fronti."

Obe armadi pa se nista srečala na Via Appia, temveč na neki stranski cesti, ki je speljana ob obrežin.

GENERAL SIMOVIČ POZVAL KRALJA NAJ RAZPUSTI PURIČEVO VLADO

Zakasnelo poročilo.

London, 20. maja. (ONA).— General Dušan Simovič je pozval kralja Petra, da naj razpusti Puričeve vlade, zato, da bi se vsi Jugoslavani, ki se borojijo za osvoboditev svoje dežele, združili.

General Simovič, ki je organizator slavnega državnega udara marca 1941, pred nemško invazijo, je pozval mladega kralja naj si izbere ljudi, ki niso kompromitirani.

Člani Puričeve vlade so prejeli zanikalni vest, da so resignirali, ali pa, da so bili odpnščeni. — Pravijo, da bo general Simovič eden od triunvirata, ki bo sledil kabinetu, in katerega člani bodo najbrže Dr. Ivan Subašić, bivši hrvatski ban, in prof. Izidor Canjkar, bivši kanadski poslanik.

"Edino pot, po kateri morejo Jugoslavani boditi," je dejal general Simovič, "je pot sprave in združenja vseh borilev z enim namenom — boriti se proti skupnemu sovražniku — Jugoslaviji," je izjavil, "mora biti zvezni čen med njeno velikoseverno slovansko sestro in močnimi Anglosaksonskimi prijatelji. Jugoslavija mora ostati čenje varnih balkanskih miru in svobode, jadranskih in mednarodnih komunikacij v Sredozemskem morju, kakor v preteklih odločilnih dogodkih."

V razpravi o zunanjem politiki je general Simovič dejal, da mora biti na podlagi sodelovanja z vsemi velikimi zavezniki. "Svobodna, neodvisna Jugoslavija," je izjavil, "mora biti zvezni čen med njeno velikoseverno slovansko sestro in močnimi Anglosaksonskimi prijatelji. Jugoslavija mora ostati čenje varnih balkanskih miru in svobode, jadranskih in mednarodnih komunikacij v Sredozemskem morju, kakor v preteklih odločilnih dogodkih."

General Simovič je v zadnjem februarju prekinil dvoletni moč s pozivom preko ra-

dija, da naj se vsi domoljubi pridružijo Titovim silam. Od tistega časa se Peter ni več posvetoval z njim.

Ko je razpravljal o situaciji v Jugoslaviji je dejal, da se iz množice nasprotujočih se poročil razvidi, "da vse povsod ljudje storijo kar morejo v boju za skupno stvar."

"To velikansko borbo narednega osvobodilnega gibanja," je izjavil, "je hvalej Churchill 22. februarja. To gibanje, ki ga podpirajo naši zavezniki, je navdihnjeno po jugoslovanskem narodnem idealu. Vsi deli naroda, Srbi, Slovenci in Hrvati sodelujejo v gibanju. Priznano mora biti kot mogočen faktor in mi mu moramo pomagati z najboljšim kar imamo. Naša dolžnost je spraviti vse skupine v deželi, ne pa sejati razdor."

V razpravi o zunanjem politiki je general Simovič dejal, da mora biti na podlagi sodelovanja z vsemi velikimi zavezniki. "Svobodna, neodvisna Jugoslavija," je izjavil, "mora biti zvezni čen med njeno velikoseverno slovansko sestro in močnimi Anglosaksonskimi prijatelji. Jugoslavija mora ostati čenje varnih balkanskih miru in svobode, jadranskih in mednarodnih komunikacij v Sredozemskem morju, kakor v preteklih odločilnih dogodkih."

General Simovič je v zadnjem februarju prekinil dvoletni moč s pozivom preko ra-

Vesti

Slovenska bolničarka, Capt. Julia Mally, odlikovana

Dr. James W. Mally, slovenski zozobzdravnik v Clevelandu, je dobil iz Anglije pismo od svoje sestre Julije, da je bila začetkom tega meseca povisana v kapetana. Cpt. Julia je poklicna bolničarka, ki je pred poldrugged letom prostovoljno stopila v ameriško armado, da bo s svojim odličnim znanjem pomagala vojakom.

Najprej je bila dodeljena vojaški bolničnici v Indianapolisu, kjer je bila kmalu povisana v poročnika. Pred kakimi šestimi tedni je bila pa odposljana z ostalim zdravniškim štabom v Anglijo, kjer je bila po prihodu povisana v stotnik.

To je gotovo prva slovenska bolničarka pri ameriški vojni sili, ki je dosegla tako visok vojaški čen. K temu so ji gotovo pomagala ujene odlične sposobnosti v bolničarskem poklicu ter njena izredno velika ljubeznost in neprisiljena domačnost do vseh, s katerimi pride v ujenem poklicu v doli.

To je gotovo prva slovenska bolničarka pri ameriški vojni sili, ki je dosegla tako visok vojaški čen. K temu so ji gotovo pomagala ujene odlične sposobnosti v bolničarskem poklicu ter njena izredno velika ljubeznost in neprisiljena domačnost do vseh, s katerimi pride v ujenem poklicu v doli.

SPOMINSKI DNEVI V MAJU

Takovzano "častno legijo" v Etiopiji se je podalo Angle je v Franciji ustanovil Napoleon, tedanj "prvi konzul", leta 1802.

Comodore Stephen Decatur, poveljnik vojnega brodovja, ki je bilo le 9 ladij, odpluh je iz newyorské Luke v Algier, leta 1815. Zedinjene države so napovedale vojno državam berberskega obrežja v Afriki, dva meseca prej, oziroma v marmcu 1815.

Konec mehiške vojne. — Mirovna pogodbje je bila podpisana v Guadelupe, država Hidalgo, leta 1848.

John Hopkins, baltimorski trgovec, ustanovitelj bolnice in vsečilca Hopkins, je bil rojen leta 1795.

Prvo zasedanje zastopnikov raznih mest v sedanji državi Vermont, se je vrnilo v maju 1. 1772.

Zadnje italijansko vojaštvo gov sin Joseph, poročnik v ameriški armadi, padel v bojih z Japone na otoku Bougainville 26. marta. Na Pacifiku se je nahajal od maja 1. 1942. K vojnik je bil poklican v januarju 1941, poročnik pa je postal 30. januarja 1943 na otokih Fiji, kjer je dovršil oficirsko čelo. Zapušča očeta in sedem sester.

Newark, največje mesto države New Jersey, so ustanovili člani verske sekte imenom "kongregacionalisti" iz Connecticuta, v maju leta 1643 pod imenom Združene Konfederacije Novo Anglije. — Te konfederacije so bile: Plymouth, Connecticut, Massachusetts Bay in New Haven. Ta konfederacija je trajala do leta 1855.

Louis Joliet, rodom iz Quebeca, Canada, prvič je raziskal vodnik Mississippi leta 1673.

Leta 1864 je zvezni kongres ustanovil sistem dearnarnih načinov (Money Orders).

Newyorská burza, oziroma New York Stock Exchange je bila ustanovljena leta 1792, toda do leta 1817 je poslovala le kakor zavarovalnica dobitkov pri prodaji delnic in drugih vrednostnih listin.

John Penn, ki je podpisal Proglasenje Neodvisnosti države North Carolina, je bil rojen v Port Royal, Va., 17. maja leta 1741.

Požar v St. Louisu, Mo., je uničil 23 parnikov in 15 blokov hiš leta 1849. Škoda je bila tri milijone dolarjev.

Američani naroda Apachev, so pričeli z vojno proti belim doseljencem v tedanjem teritoriju New Mexico, leta 1855.

Portugalski pomorskič Vasco da Gama, je okril otoče Malabar, I

Novi Grobovi

Anton Govednik—Cleveland
V goreči hiši, kjer je stanovanje, se nasili zadušenega od plina Antona Govednika, starega 59 let. Bil je samski ter ne zapisan nobenih sorodnikov. Zapoveden je bil pri New York Central vodnik, doma je bil iz Lokviča.

Jakob Mavser—Cleveland
V soboto, 6. maja je bila družina Mavser, telefonično obvezena, da je bil oče in gospodar družine, Jakob Mavser, odpeljan v Five Points Emergency bolnišnico, od tam pa v mestno mrtvašnico. Podlegel je poškodbam, katere je najbrže dobil od avtomobila, ko se je vračal domov. V soboto je še ves dan delal v New York Central vavnini, kjer je bil upošlen zadnjih 20 let. Pkojni je bil 68 let star, doma iz Notranjih Goric pri Ljubljani. V Ameriko je prišel pred 43 leti in je več let bil uslužben v prodajalni z želzino, ki je preje bila last Antoni Grdin, sedaj pa last John J. Grdin. Zapisana soproga Marija, doma iz Brezovice pri Ljubljani, sina in tri hčere: Marie Škerl, Josephine, Edward in Eleanore; dve vnučki, bratrance: Valentina Šibenika in sestrično Ivanku Hribar, v starem kraju pa zapisana dve sestri in brata.

Anton Krall, Cleveland
Po dolgi bolezni je umrl rojak Anton Krall, po domače Kraljev Tone, star 78 let. Domu je bil iz Marinčeve vasi, fara Krka, odkoder je prišel sem pred 45 leti. Tukaj zapisana žaljočna hčerka: Angelo Arko, ki vojli znano evtičarno, Veroniko Skufca, Mary Giba, ki vojli Katy's Kozi Korner Cafe, sestra Anton in Frank, Pačko, Julijo Turk, 18 vnučkov, sestra Josephine Strohen; v starim domovinam pa eno sestro in eno brata.

John Pichman—Chicago

Po dolgi bolezni je umrl rojak John Pichman, star 78 let, doma iz Truga pri Škofji Loki na Gorenjskem. Zapisana tri sinova: Anton in Frank, Pačko, Julijo Turk, 18 vnučkov, sestra Josephine Strohen; v starim domovinam pa eno sestro in eno brata.

Helen Martinich—Cleveland
20. maja je umrla v bolnišnici ubožnih sester Helen Martinich, stara 84 let. Bila je več let vdova. Zapisana sina Michaela, vnuke in pravnike.

John Senjak—Cleveland
Mozganska kap je zadela pri delu v tovarni John Saniaka, star 38 let. Pkojni je zet znane Louis Rozmanove družine.

Adolf Sharner—Chicago
Po dolgi bolezni je umrl tudi znani rojak Adolf Sharner, star 56 let in doma iz Šoštanj. V Ameriki je bil 30 let, ter zapisana počeg soproge se dva sinja, eno hčerkko in enega brata.

Dekan M. Šavs, Shakopee, Minn.

John Verhovec—Cleveland
18. maja je umrl v Cleveland State bolnišnici rojak John Verhovec, po domače Kovačevič, Johan, star 65 let. Doma je bil iz vasi Zalkane, fara Horjul, odkoder je prišel v Ameriko pred 41 leti. Tukaj zapisana hčerka: Anna poroča Tursič, sina Johana, hčerka Jennie Gospodarskih in brata Antonia. V starim domovinam pa zapisana tri brata: Stefan, Mihaela in Frančka.

Peter Ja'ovec—Cleveland
15. maja je umrl v Charity bolnišnici Peter Jalovec, ki je bil star 66 let, doma je bil iz Čateža na Dolenjskem. V Ameriki je delal v premogovnikih v Pensylvaniji, zadnjih 28 let pa je bil v Clevelandu. Tukaj zapisana soproga Ano, roj. Pošvar, in sina Alojzija.

Frances Smith—Cleveland
15. maja je umrla Frances Smith, stara 74 let, rojena Sveti, sestra Mr. Joseph Sveteta iz Lorraine. Doma je bila iz Presej pri Borovnici. S soprogom Mathom sta praznovala zlato poroko pred dvema letoma.

Joseph Pegritz—Cleveland

Po dolgi in mučni bolezni je preminil v Warrensville bolnišnici Joseph Pegritz, star 62 let. Doma je bil iz Ljubljane, kjer zapisana nekaj sorodnikov. Tukaj je bil 40 let. Zapisana dvojica soprog Mary in dva otroka Jacka in Margareta in nekaj sorodnikov.

Agnes Zaletel—Cleveland

Po kratki bolezni je umrla Agnes Zaletel, roj. Sorce, in stara 74 let. Doma je bila iz Kamnika pri Ljubljani, odkoder je prišla sem pred 40 leti. Soprog Ignac je bil pred 10 leti. Tukaj zapisana žaljočna sinova Ignatius in Frank, hčerka Mary poroča Dolinar in vnuke.

Louis Martin—Conemaugh
Louis Martin je bil 11. maja ubit v premogovniku. Utregala je plast kamenina nad njim in za zaslužem. Star je bil 56 let in doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1908. Zapisana tri sinova (dva v mornarici), eno hčerko in dva brata, v starem kraju pa mater in eno sestro, če še živita.

Carlo Prosperi:

CIGARETA

Nekdo je izgovoril ime Tino Ša naprej v drugo nadstropje. Mauri, Ana ni nikoli zvedela, cigari nizek strop, bele stene in kdo je bil to. Dejal je celo "umagi Mauri" tako hitro kakor se govorja o pokojniku. Nekdo drugi — bratrance Ademco — je pripovedoval podrobnosti. Ta nekogi Mauri se je smrtno ponesevral z letalom na poti iz Pariza . . .

Ana ni slišala imena mesta, kamor je Tino letel, ko ga je nadomestno zadela smrt. Odsla je iz salona, na verando, od koder je zrla na vse te ljudi, kakor da išče med njimi enega samega, ki bi mu mogla odkriti svoje sreči tako silno presunjeno po tej vesti.

"Komm bi mogla odkriti srce?" Svojih snaih? — Svoji hčeri? — Prijateljem svojega sina? . . .

Zasmajala se je sočitno samicu sebi in vracačala se je, ko je naenkrat srečala bratrance Ademco.

"Ali se ne počutiš dobro, Ana?"

"Zelo dobro se počutim. Ali bi mi dat cigareto?"

Mislila je, da se pod Šminko najbrž ne vidi njena bleščenja, to da njene oči jo bodo zatočili izdale.

"Izborna cigareta," je dejala Ana, "Tako dolgo že nisem kadila."

In držeč cigareto v roki, je odšla skozi dvorano. Smejila se je s svojim gostom, sedečim pri igralnini mizicah. Hlinila je mimo brezkrbnost, gredčejo po stopnicah, lahno kakor senca.

Ni se pa ustavila v prvem nadstropiu palače, kjer je bila njena spalnica, temveč je od-

Goebbels, Hess, Hitler, Goering — le en del Hitlerjeve tolpe. — Sedaj igra v Globe Theatre v New Yorku, senzacionalni film "THE HITLER GANG". — Kinofilm je izdelek Paramount držbe.

Michael King—Chicago

Nenadne smrti tega leta ga je kap) je umrl rojak Michael King, star 59 let in doma in čo iz okolice Novega mesta. V Ameriki je bil 35 let. Zapisana tri brata in več drugih sorodnikov.

Frank Reven—Moon Run

Tukaj je umrl Frank Reven

star 69 let. Rojen je bil v Godoviču nad Idrijo na Notranjskem, pozneje pa je živel v Hotelščici, kjer zapisana žena

in enega sina, če sta že živa. V Ameriki zapisana dve poročeni hčeri.

Louis Martin—Conemaugh

Louis Martin je bil 11. maja

ubit v premogovniku. Utregala

je plast kamenina nad njim in

za zaslužem. Star je bil 56 let in

doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem,

odkoder je prišel v Ameriko

leta 1908. Zapisana tri sinova

(dva v mornarici), eno hčerko in

dva brata, v starem kraju pa

mater in eno sestro, če še živita.

Johana Bandel — Chicago

Dne 20. aprila je umrla v Chi-

cagu na domu svojega sina,

Mrs. Johana Bandel. Truplo je

bilo prepeljano v Milwaukee,

kjer je bilo položeno k večnemu

počitku. Star je bila 68 let in

doma iz Tešta. Tu zapisana dva

vnučka.

vprašuje samo sebe.

Toda na vprašanje je odgovorila Felicita.

"Šestipetdeset, bil je tri leta starejši od maju."

"Od maju?"

Seveda, Ana in Felicita sta bili istih let. Felicita je stopila v službo v domu njenih staršev kot mlado dekle. Naredila je malone vso nevestino opremo.

Ana je kadila naprej, toda nevzvzneje. Za hip se je obrnila v vrata, kakor da bi se bala, da bi mogel kdo slišiti kaj sta govorili in odkrito, da je ona, gospa grofica, v globoko dekolirani in tesno prileganju se večerni vrat in z gavo in zlačilo plavo, rdečili in in bujnih ustanih istih let, kakor ta star žena v črnih oblački, z belim očesom. Star je bila gospodarenko, sivek in vsega obrazu.

"Trippetdeset let," Felicita se je v polni meri pozvala njeni leta in zelo se ji je, da ne vrnemo način kaže svojo starost, da jo naravnost izpostavlja na ogled.

Ana se je ozrla na to obličeje nekaj jezno, rekoč:

"Zakaj pa nemanjrat jočeš?"

Zdela se je, da se hoče to v bolesti skrerno in s solzami oblit obličeje zdaj umakniti temen in ostrom grofičinemu pogledu.

"Ah, gospa grofica, zvedeti, da je uboži gospod grof tako nemadoma in tragično umrl, tem in ne morem prenesti . . ."

"Zakaj pa ne?" je vprašala Ana trdo in se sklonila, da bi jo bolje videla in prijela jo je za roko.

"Zakaj tega ne moreš prenesti, ko pa jaz morem?"

In ker je Felicita namesto odgovora ihletela, po večajoč glavo in držeč robov na ustanih, jo je grofica srdito stresla.

"Odgovori! — Poglej me!"

Felicita ni odgovorila, pa se je pa ozrla na njo. Grofica, sklonjena nad ajenimi očmi, kakor nad vodnjakom, je hotela prečitati iznjih vso renie.

"Ah, tudi ti si bila zaljubljena v mladega grofa, a?" — Zdaj razumen, zakaj takrat nisi hotela vzetti Corrada, tistega mladega svetolasega sluge, ki te je imel tako rad in ki je bil tako dober fant. Neumivača, kaj si tem pridobil, da si vzdihovala in žalovala? Jaz sem se mimo omožila."

Felicita je ihletela zdaj tiše. "Jaz bi tega ne bila mogla storiti. In pa on bi tega ne bil hotel."

"Kdo je ta on?"

"On, mladi gospod grof . . ."

"Ah, Tino je torej vedel, da si bila zaljubljena vanj?"

"Da, gospa grofica, vedel je to."

Ana je za hip onemela in ko je zopet izpregovorila, je bil

nečokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

in odšla po stopnicah nazaj. — Morala se je vrnila v pritlične salone in se znova ukončila z nasuhom na ustih družbenim mukam. Toda za hip je stopila v svojo upravljeno sestrico. Oh, če bi mogla biti sama . . . Vsaj za trenutek, če bi mogla tarmati in jogati, vsaj za trenutek, če bi mogla sneti z obraza krinko!

Lep napredek Fordovih prihodkov

Ford Motor Co., naznanja, da je bilo njen premoženje koncem leta 1943 vredno 1.009.092.488 dolarjev, dočim je bilo imetje te družbe vredno koncem leta 1942 "le" \$13,079,878 dolarjev. To potrjuje tudi vladina komisija za davke.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomoznemu Jdboru, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

AMERICAN
WILD LIFE

V knjigi je natanko popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo brazi v velikem zanimaljem, ker bo v njej našel marstajskaj življenja drevnih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda slednje izšla v eni skupni knjizi, ki pa vse svojemu skrivnosti prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIČKE DIVJACINE.

Knjigo je z užitkom brajovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki pa vsej koristijo ali skodujejo ter slednje ribi, ker se v knjizi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VOLAH.

Poleg poljnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih bavbah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev.

Knjiga opisuje sesavec, ptice, ribe, kaže in živali, ki so ravnostno na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z zlatimi črkami.

2 V AN

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG

Iz francoščine prestavil J. L.

(44)

"Ne. Tukajšnja žena bila ji je dojnica. Ze dve leti staro so odpeljali."

"Kam-li?"

"Čemu naj vam to pravim? Saj vi je tako ne morete obiskati."

"To je res. Pozabil sem . . . predstaviti se ji ne morem kot tovariš njenega očeta, ker ne ve, da ji je bil Jean Renaud oče . . . Dve leti staro so torej že odpeljali, pravite?"

"Da, In ker je že takrat bila lepa kakor angel, koj so jo imeli radi in so jo na rokah nosili, kakor da bi bila mala kneginja. Neči, lepo zares zanjo. Ona ni nikdar čutila, da nima matere. Tako je vzrastla v veselju in sreči, kakor dragocen rastlinica pod grejočim solncem. In danes je hči Genevievina in Jean Renaudova plemenita gospodična."

Stari je poslušal požejivo z razprostritima rokama, z žarečimi očmi in odprtimi ustimi; on je okušal besede starkine kakor krepčalno studenčnico!

"In ona tudi zasluži to srečo," nadaljuje stara, "kajti je ravno tako dobra kakor lepa."

"Ti ljubi Bog!" zašepeče berač. "Nikoli ne bi bil verjel, da bo tako ubog človek užival še toliko srečo!"

Vstane ter stisne stari roko. "Le eno mi še povejte, dobra žena. Kako se zove hči Genevievina?" — "Ona se imenuje Blanche."

"Blanche!" zakriči starec položivši si roke na sreč. — "O!" pristavi drhteč, "ne čudite se, da . . . da moram zopet jekati . . . Jaz . . . jaz sem tudi imel malo dekljico, ki se je zvala Blanche! . . . Tako, sedaj sem se spočil, zdaj hočem zopet dalje potovati. Lepa hvala, moja dobra žena; lepa hvala na vaši prijaznosti!" In vzel je klobuk, pritisne si ga čez oči in se pripravi na odhod. Odhajače se še enkrat obrne rečki:

"Lepa hvala!"

"Z Bogom, stari! Pa predno odidite, povejte mi še, kako se zovete!"

"Jaz! Jaz se zovem Mardoche."

In prosjak je potoval dalje, dalje v vas. Stopil je v krčmo ter želel nekaj jesti. Krčmar pogleda nenanadnega gosta postrani.

"Vi pač mislite, da ne morem plačati?" reče Mardoche žalostno ter potegne nekaj srbernjakov iz žepa. "Tu poglejte, lahko si privoščim kos kruha in kozarec vina, česar sem zelo potreben. Seveda ne pijem ga vsak dan. In denar ta sem dobil od dobre gospodine seumillonske; ona mi je darovala denar."

Krčmar se je sramoval, zajecija par besed ter posluži berača. Ko je le-ta pojedel in spil, povpraša, koliko je dolžan. Krčmar pa ni hotel ničesar vzeti ter je rekel v pojasmilo: "Le hranite denar ter si kupite zanj par novih črevljev, ker za to vam je gotovo gospodična Blanche dala denar. Kajti tukaj pri nas, moj dragi, je dovolj, da kdo izgovori ime gospodine seumillonske, in že so mn odprte vse duri. Hranite torej denar in če se nekrajat pride te skozi Civry, le zopet pride k meni."

"Vi imate torej gospodino seumillonsko vsi prav radi?"

"To pa to. Jaz jo imam še veliko rajši od drugih."

"Zakaj pač?" — "Zato, ker ji je moja stara mati, ki hvala Bogu! se živi, botra."

Berač omahne ter solze mu stopijo v oči. Njegovo srečje živahnoblo. A premagavši svojo žalost in radost, zapusti krčmo kratko zahvalivši se. Ubere pot pod noge proti gozdusneškemu. Pozno je že bilo, ko dospe tjakaj. Zleze v goščavo, ter se spusti pod hrast. In iznova mu olajšajo srce solze!

Česa je iskal v gozdu? Je li se hotel skriti? Čemu? On je dobro vedel, kako razdrta in nepoznata je postala njegova vnanjost vsled dočlane reve, tako da nibče ne bi spoznal v beraču Mardochu nekdanjega — Jeana Renauda! . . .

Ali se je morda mož, ki je bil obsojen k dožitnemu prisilnemu delu, bal žandarjev? Ne! —

6.

"Tedaj sem jo videl!" si misli in zakrije glavo z roko. "Ona se me ni bala; z mano je govorila, slišal sem sladki nje glas, njene mile oči so me gledale in ona me je obdarila; ves denar, ki ga je imela, dala je meni! Jaz sem poljub pritisnil na njeno roko, in ona je to dovolila. In ko je odhajala, je dejala: "Pridite zopet, da mi poveste, če sem vam prinesla srečo!" In ta angel, ki sem ga občudoval, je Genevieve otrok, moj otrok! In moje sreče ni tega uganilo? Saj mi je vendar tako utriplao! Pravijo, da jo ves svet ljubi. To rad verjamem!" . . ."

"Pierre Rouvenat je svojo obljubo možato držal; on ni zapustil sirote, on ji je hotel postati boter, in če Blanche gošča Melliera zove svojega očeta, je izvesno Rouvenat to tako uravnal! On ji je ime njenih, staršev zadržal, zastor so razprostreli čez njeno rojstvo. . . To je bila srečna misel, to je bilo dobro! In jaz naj bi ji vzel zmoto? Jaz naj bi bi ji rekel: Tvoj oče je Jean Renaud, morilce je, kaznjene, tvoj oče sem jaz! Kakor vsi drugi, kakor Genevieve bi me pahnila od sebe, proklinala bi me, ker tudi danes ne morem še reči, ne morem dokazati, da nisem ultijalec! Ne, ne, rajši umrjem, kakor da to storim! — Umrješ! Kakor da nisem že mrtev! Saj Jean Renaud ni več, jaz, sem prosjak Mardochet! . . ."

(Nadzavjanje prihodnjih.)

LJUBLJANSKO PISMO RADIO-GOVOR PROF. FURLANA

(BBC London 22.41944, v slovenščini ob 16.15 uri — 49m na 1 valu, 41m na 2 valu, 25m na 2 valu in 19m na 1 valu.)

Pred kratkim mi je prišlo slučajno v roke pismo, datirano: Ljubljana, 13. nov. 1943. Bolj kakor pismo je to poročilo o politični in vojni situaciji Sloveniji. Pisec prikazuje se kot podtalnega delaveca, ki simpatizira z Anglezji in Amerikanec, a je brezkompromisen nasprotnik Osvobodilne Fronte in NOV Jugoslavije. Danes bi rad spregovoril nekaj besed o Leitmotivu poročila, izraženem v naslednjem dobesedenje navezenem stavku: "Če bi mogel doseči napovedovalca londonskega radija, ki bo lastnoročno nstrelil, in prav tako bi lastnoročno nstrelil duhovne zasnove vesti, ki jih londonski radijski širi, in sploh vse, ki s temi vestmi simpatizirajo."

Leitmotiv poročila je torej revolver, kot poslednji argument političnega rezoniranja. Ne bom se spuščati v razpravljanje o moralnosti oziroma nemoralnosti piščeve namere. Ta problem je po vseh moralnih kodeksih sveta že zdavnaj rešen. Oglejmo si krog oseb, ki jih pisec s svojo posebno metodo hoče prepričati. Ta krog je precej široko potegnjen: napovedovalci, nadalje osebe, ki pridejo po poštev kot duhovni četrtje, in končno sploh vsi, ki z vestmi BBC simpatizirajo. Čeprav je poročilo iz Slovenije in naperjeno v prvi vrsti proti slovenskim oddajam BBC-a, je brez dvoma enako prizadeto hrvatsko in srbsko osobje B. B. C-a, ki je na isti liniji s slovenskimi oddajami. Ker se pisec pisma brez dvoma zaveda, da je BBC britanska institucija pod britanskim vodstvom, si mora biti svest, da je njegov revolver naperjen ne le proti Jugoslovom, marveč tudi proti Britancem, ki jih pisec uvršča v kateregorijo duhovnih avtorjev. Predvsem bi moral nstreliti Churchilla samega. In če končno pomislimo, da mora steti med simpatizerje BBC-a britanske ljudske maše, o katerih sem že večkrat govoril in povdral, s kakšnimi toplimi činstvi gledajo na borbo NOV Jugoslavije, pridemo do zaključka, da bi se pisec pisma zavojno ekspeditivno prepričeval, da bo poslužil strojnico nego revolverja.

Streljati sodelave BBC-a in njegove simpatizerje, je prav ono, kar bi Hitler izvršil, če bi mogel. Nobene potrebe nij, temenje pred naci-fašisti prikrivati, nasprotno more vsakodobno pričakovati od njih nagrade. Videz podtalnega poročila je torej le kamuflaža, ki naj prepreči, da bi se pisec pisma zavojno ekspeditivno prepričeval, da bo poslužil strojnico nego revolverja.

Betti je dodal, da morajo "Rusi prenehati s strogo izolacijo svoje ekonomije, zato, da bo tudi zapad imel nekaj od uje."

Fašistični pisatelj je dal nekaj nasvetov tudi Britancem in Amerikanecem, rekoč, da Angleži sploh nimajo ničesar za reči v evropskih vprašanjih, Amerikanec pa bi se moral vrnil k doktrinam Monroe.

Toda lokavost je tako primitivna, da ne prevara nikogar, in v Londonu vsi prav dobro vedo, da bi mogel pisec poslati svoje poročilo neposredno preko DNB-a. Enako poneseče je poskus z zatrjevanjem prozvezničkih simpatij. Mar res pisec poročila meni, da si v Londonu gleda njegovih resničnih simpatij niso na jasnen, ko gromadi obrekovanje za obrekovanjem proti OF in NOV. Sovražniki mojih priateljev so moji sovražniki. Zaveznički dajejo NOV vso vojaško pomoč, ki jo le morejo, sodelujejo z njim potom oficiellnih vojaških misij itd. Boriti se na strani nacija-fašistov proti vsem zavezničkim. Pisec seveda predstavlja sebe kot prijatelja Anglie in Amerike, in upa, da bo, kot tak sprjet in se bo mogel izviti v zaselepjenem besu proti Sovjetom. Pisec očvidno ne ve, da so celo nacija-fašisti že davno opustili vsako upanje na razvor in razkol med Moskvo, Washingtonom in Londonom.

Podprijte vpadi!

Domača fronta

Zvezna vlada je v Washingtonu, D. C. in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi žrtvovati, in kaj je treba vedeti, da bo čim prej dobijena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača Fronta".

Nove poletne čepice za WAC

V uradu vojnega oddelka so povedali o novih čepicah za članice vojaških čet.

Te nove čepice, ki je odločno ženska verzija prekomorske čepice, ter je narejena iz gladko pletenje tropične volne kaki-jeve barve, je osnoval Knox. Čepice, ki jo bodo nosile žene v armadi bodo obrobljene iz kit z zlato in mahovinasto zeleno, ki so barve Ženskih vojaških čet. Čepice častne ženskih vojaških čet bodo obrobljene z isto zlato črno kito, ki jo nosijo vojaški častniki.

Ta tropična gladko tkana volnena čepica bo izdelana za napisanke ženskih vojaških čet obenem z novo tropično tkano volneno uniformo, ki je bila obložena pred kratkim kot polletna noša.

Gospodinje naj spravlajo tudi cunje

Pri Odseku za oddajo v Uporabi za vojno produkcijo so izjavili, da so cunje ravno tako važne v vojnem naporu kot so rabljeni papir mast in različne druge vedenja.

Ker je bila oddaja raznih razobiljenih snovi bolj močno počudnjena, so mnogi niso zavedali važnosti oddaje cunje, pravi WPB in poudarja, da so potrebne stare oblike in embleme spravljeni v kleteh, podstrešjih in omara, potrebne za izdelavo streh pri vojaških zgradbah, domačih in poljedelskih poslopijih.

Vlakna emblema so potrebna pri izdelavi asfaltnih streh, katerih porabijo sedaj za 90 percentov vseh hiš in vojaških poslopijih v Združenih državah in izven njih.

Cunje niso samo rabljene za izdelavo strešnih lepenk tem več tudi za druge majne name.

Iz njih izdelujejo prvoverten papir, en primer je papir, ki ga rabijo pri izdelavi vojaških oprem od vojnih ladij do vžigalne bombe.

Tekom leta 43 je strešna industrija porabila približno 280

SONART REKORDI

NOVE SLOVENESKE PLOŠČE

Jerry W. Koprišek in njegov orkester

M525—Wedding Polka
(Ne bom se modila; Ti pa jest, pa fidana marela)

M526—Wedding Waltz
Slovenski Waltz
Pjo Rupnick sestra

M527—Jeep Polka
(Mat' potico pečejo)
Marine — polka

M528—Terezinka — polka
Na planincah — valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M529—Na Marijanec, polka
Kje so moje rožice
Marička pegan — polka

Za tozadnji cenit in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd ST., NEW YORK

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjiga daje poljubna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovene Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

slovenske pesmi: SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA" V PESMARICI

1. Podokna — močki zbor s barton samoprovom

2. Posdrav — močki zbor

3. Lahko noč — močki zbor

4. Ototski grom — močni zbor

5. Pomladnica — močni zbor, s barton samoprovom

6. Lira I. — za solo spreva, močki in močni zbor

7. Lira II. — za močni zbor

8. Altantski odmeti — za močki in ženski zbor, s barton samoprovom

9. Kantata iz psalmu 126 — močki zbor

10. Soči — za samoprove, močni zbor in spremljevanjem glasovira

11. Psalm 29 — za samoprove, močni zbor in spremljevanjem glasovira ali orgel

CENA SAMO 50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za močki in mešane zbrane, katere je uglasbil in v samozaležbi izdal MA-

TEJ L. HOLMAR, organist in pevogradec pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLO